

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Izšaja vsak dan sveder izvenredni nedelje in praznike.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakla. Upravišstvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Situacija.

Dunaj, 2. januarja.

Praška pogajanja, od katerih uspeha je odvisna povoljna rešitev sedanje krize, ob uri še niso končana. Poročila, ki prihajajo iz Prage o konferencah, katere se vrše pri najvišjem deželnem maršalu princu Lobkovicu, vedo povedati, da je razpoloženje na češki in na nemški strani ugodno in da se z vsoto gotovostjo pričakuje kompromis glede dnevnega reda za češki deželni zbor.

Morda danes tozadevna pogajanja se ne bodo končala — prizadete stranke imajo še do četrtega časa se sporazumeti, na kar bi bil v petek razglašena cesarski patent, s katerim se sklicuje češki deželni zbor na 10. januarja.

Sklicanje češkega deželnega zbora pa je neobhodni predpogoj za sestavo kabineta, ki bi družil kooperativno Čehe, Poljake in Nemce.

Kaj se v nasprotnem slučaju zgodi, je danes še nejasno; vedno bolj pa se razširja mnenje, da bi neuspeh tatečasnih praških pogajanj imel za posledico uradniški kabinet, katerega končna naloga bi bila, razpustiti parlament ter voditi nove volitve. Večerni »Slav. Tagblatt« ve povedati, da prevladuje to mnenje splošno v politično najbolj informiranih krogih.

Ministrske kombinacije.

Ministrstvo s pretežno parlamentarnimi člani pride torej le pogojno, akoravno za enkrat se govore vsa dejstva, da se ti pogoji izpolne. Nemorna parlamentarna fantazija izbira na vseh koncih in krajih vedno nove kandidate, sestavlja vedno nove kombinacije. Tako ve večerni »Slav. Tagblatt« povedati, da postane notranji minister bivši kranjski deželni predsednik baron Hein, justični portfelj bi prevzel član gosposke zbornice p. l. Grabmayr, Hohenburger pa baje asperira na štajersko namestništvo, kjer bo postati naslednik grofa Claryja. Kot kandidata za finančno ministrstvo imenuje večerna »Zeit« predsednika

statistične centralne komisije dr. Meyerja.

Konference pri Bienenrthu.

Pri baronu Bienenrthu so danes znova pričele konference z raznimi političnimi voditelji. Danes je bil na vrsti dr. Gessmann, jutri prideta bar. Chiari in prof. Glombinski. Popoldne sta bila poklicana k bar. Bienenrthu tudi biva ministra Georgii in Härdtl.

Aehrenthal in kriza.

Interesantno vest prinašajo večerni »Narodni Listy« iz Dunaja. Sobotno cesarsko pismo je, kakor trde, povzročeno direktno vsled intervencije zunanjega ministra grofa Aehrenthala, ki vedno bolj čuti, kako globoko se je z znano Vašičevo afero kompromitiral, ter upa le še, da bi novourejene razmere v avstrijski vladi in v parlamentu (pač predvsem dejstvo, da bi morda Čehi, kadar bodo v vladni večini, Masaryku ne pripustili nadaljnjih razkritij) ga mogle rešiti sramotnega padca. »Narodni Listy« trde, da je sicer ta padec gotov, ker je predpogoj izboljšanja avstrijsko ruskega razmerja.

Negotovost položaja.

V splošnem je situacija dokaj nejasna. Vesti o cesarjevi bolezni, ki prihajajo iz Schönbruna, absorbirajo velik del politične pozornosti. Oficialno se sicer zatrjuje, da ima cesar le lahek nahod, toda zvečer se že zopet širijo vesti, da gre za resnejšo afekcijo v vratu. Bolezen cesarjeva bi položaj jako težavno komplicirala.

Poštenost in darežljivost mariborskih klerikalcev.

»Narodni Dnevnik« je v sredo, dne 21. decembra poročal o božičnici v Studenci in izrečno pripomnil, da sta prispevali za njo Ciril - Metodova družba in Slov. krščansko - socijalna zveza. K notici pa je dostavilo dnevnikovo uredništvo po informacijah od zasebne strani opombo, da niso hoteli jih je bilo, vsi so morali vztrajati vedno v boju, med tem, ko so se Erazmovi borilec menjavali. Samo Erazem ni poznal utrujenosti; vedno v prvi vrsti je naskakoval hrabrega Ivana. Zdaj je padel na strani Steberžana prvi borilec, drugi je krvavel na stegnu in onemogel vsled izgube krvi odbijal nestrpno napadajočega sovražnika. Umakniti so se morali Steberški borilec na ožje stopnice, ki so vodile v drugo nadstropje. Le po dva in dva sta si mogla stati nasproti, a Steberžanom so pohajale moči. Stopnico za stopnico so se umikali, drug za drugim je podlegel krutim udarcem Erazmovih borilcev. Zadnji sobojevnik Ivana Steberškega se je zgrudil. Tedaj se je umaknil Ivan v podstrešje. Vedel je, da se ne more rešiti več, a upal je, da se umakne svojim napadalcem čez visoko speljane deske, kamor mu sovražnik ni mogel slediti v svojih težkih oklepih. Preveč je zaupal starim strohnelim deskam. Komaj je stopil na prvo, se je prelomila in Ivan Steberški je padel izpod podstrešja med gradom in visokim okroglim stolpom v globino, kjer je obležal z razbito črepijo. Tak je bil konec Ivana Steberškega, brata našega kaplana, ki so ga klicali, kakor njegovega brata, za Ivana.

Trinajst let je bilo tedaj bratu nesrečnega Ivana Steberškega. Bil je takrat, ko se je zrušila težka streha Steberškega gradu kraj Cerkniškega jezera na pogorišče, v Ljubljani pri ugledni rodbini Mandlov, kjer se je učil za duhovnika. Že doma na Steberku, ko je živel še njegov oče, so ga bili določili za duhovski

teli najbolj kričavi »prijatelji« slovenske mladine dr. Korošec, dr. Hohnjec in več takih k božičnici ničesar prispevati in so dame, katere so nabirale, postavili moralno pod kap. — Ali ni škandal, če daruje v Mariboru vsak ubogi pisar, obrtnik in delavec kaj malega za narodno stvar in celo za toli važno božičnico v Studenci, dr. Korošec pa, ki je božda voditelj slovenskega naroda in ima na leto samo na narodove stroške (kot urednik »Slovenskega Gospodarja«, državni in deželni poslanec itd.) tisoče in tisoče kron dohodkov, ne daruje niti vinarja? Klerikalne liste je sram svojih urednikov in da bi zakrili neprijetno afero, pišeta sedaj »Straža« in »Slovenec«, da je božda neki — gl — kot dnevnikov poročevalec o božičnici trdil, da »Slov. kršč. - socijal. zveza« ni ničesar dala. Obenem groze ti pošteni ljudi. — gl — kot uradniku, ker je božda on spisal dotični napad. Ta afero kaže poštenost, rodoljubnost in kavalirstvo Korošcev in Hohnjencev v najlepši luči. Da ni štajerskih Slovencev sram takih »voditeljev«!

Politična kronika.

Češko - nemška pogajanja so se zopet pričela, in sicer v Pragi. Teh posvetovanj so se udeležili zastopniki vseh deželnozbornih strank. Gre se predvsem za to, da se zedinijo o dnevnem redu prve seje projektiranega zasedanja češkega deželnega zbora v mesecu januarju. Čehi so poudarjali, da so zadnje češke predloge v novembriških spravniških pogajanjih Nemci zavrnili, ter zahtevali, naj se vsa sporna vprašanja odkažejo posebni permanentni komisiji. Nemci pa niso zadovoljni s to permanentno komisijo in zahtevajo pozitivnih koncesij. Predvsem se mora postaviti na dnevi red prve seje predloga o izpremembi deželnega reda. Posl. Choc je izjavil, da češki radikali zahtevajo, naj se predvsem obravnava o rednem proračunu. Nujno potrebna je tudi reforma poslovnega reda, ustanovitve upravnega sodišča za Češko in pa volilna reforma. Zediniti se niso mogli. Grof Thun je predložil konkretne kompromisne predloge, katere so zastopniki posameznih strank sprejeli

ad referendum. Prihodnja seja bo v sredo popoldne. Do tega časa se bodo posamezne stranke posvetovale o predlogih veleposestnikov.

Ogrski državni zbor se je zopet sešel. Najprvo se bo bavil s srbsko trgovinsko pogodbo. Ker ji nobena stranka ne nasprotuje, tedaj bo tozadevna zakonska predloga v najkrajšem času sprejeta. Ker je vlada predloga o bančnem provizoriju umaknila, se bo zbornica po sprejetju srbske trgovinske pogodbe meritorično posvetovala o bančni predlogi. Justhova stranka naznanja v svojih glasilih boj zoper to predlogo. Vendar pa upajo v vladnih krogih, da bo bančna predloga sprejeta še pred meritoričnim delegacijskim zasedanjem. Nato se bo zbornica bavila z normalnim rekrutnim kontingentom ter začela razpravljati o proračunu za l. 1911. V današnji seji bodo opozicijski poslanci vložili celo vrsto interpelacij zaradi izjav, katere je Khuen objavil o svoji avdienci pri prestolonasledniku.

Na Portugalskem baje vendar vlada mir, tako se vsaj glase vladna poročila iz Lisabone. Seveda raznašajo prištasi Manuelovi ravno nasprotno vesti. Listi poročajo, da se pojavlja mogočno protirevolucionarno gibanje. V Saragossi so prijeli nekega anarhista, ki je namerjal izvršiti atentate zoper sedanjo republikansko vlado. Kakor poročajo iz Pariza, se je neki pristaz sedanje vlade izrazil precej pesimistično. Da so se namreč volitve za štiri mesece preložile, prča, da vlada še ne smatra tal za dovolj pripravljenih. Justični minister je začel z volilno propagando po ameriškem sistemu. Ministri namreč potujejo po provincah in razlagajo ljudstvu solnčne strani republike.

Na Angleškem so vendar vplivale zadnje volitve. Kakor navadno, je kralj ob novem letu podelil mnogoštevilnim osebam razne časti, vendar pa ni imenoval novih članov gosposke zbornice. Kralj bo najbrže v teku prihodnjega parlamentarnega zasedanja imenoval večje število liberalnih članov gosposke zbornice, da s

pomočjo teh uvede nekatere izpremembe v konstituciji.

Štajersko.

Drobne štajerske novice. Imenovana je poštna ekspedientinja Eleonora Čerček v Aumühlu za poštarico. — Umrla je v Celju trgovka Marinšek na Glavnem trgu, stara 59 let. — Izvoljen je v arveški okrajni odbor napredni župan slov. občine Gradišče pri Lucanah, g. Jakob Čepe. — Zaročil se je na svečti večer v Zalcu davčni uradnik Fr. Žuza z gospodično Dragico Lipoldovo. — Mnogo sreče! — Zbežal je iz Orehovec pri Radgoni zidar Adolf Reberšak. Napravil je nek npravnostni prestop in se boji kazni. — Ukradel je na celjskem kolodvoru železniški delavec Grad trgovec Geršaku iz dolega zaboja obleke zimsko suknjo. Potem pa jo je nese prodajat — lastniku samemu. Predrznega uzmovica so zaprli.

Vrstovšku v opomin. Znamo slovensko politično društvo v Mariboru ki je nekaj imelo odločen vpliv na slovensko politiko na Štajerskem že tri leta ni zborovalo. Sedanje načelnistvo na noben način neče sklicati občnega zbora. To je zanimivo zaradi tega, ker se je pred 3 leti na občnem zboru izročilo blagajniku Vrstovšku nekaj nad 800 kron družbene imovine. Ker od tega časa ni bilo odborovih sej, je dolžnost blagajnikova položiti v javnosti račun. Zahtevamo, da se te stvari pojasnijo. Sramota bode velika, če se to od dr. Lav. Gregorca ustanovljeno društvo vsled nemarnosti sedanjega vodstva razpusti. Blagajnica pa se bode že našla, gospod profesor Vrstovšek!

Nemško barbarstvo na Štajerskem. Osemnajst zdravnikov imajo deželne bolnišnice v Mariboru, Radgoni, Brežicah, Celju in Slovenjem gračcu, a niti eden teh zdravnikov ne govori pravilne slovenščine. Ti zdravniki torej ne morejo z bolniki, ki so v teh bolnišnicah v veliki večini Slovenci, govoriti v njihovem jeziku. Zdravijo jih kakor govora nezmožno živino. — Deželni odbor se trdovratno brani vsakega Slovence, naj bo še tako miren in še tako dober

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

Brez odpora je pribrumel Erazem s svojimi hrabrih konjeniki skozi glavna vrata na notranje grajsko dvorišče; vratarja, ki se je bil postavil nepoklicanim gostom v bran, so pohodila konjska kopita. Kmetje iz vasi pod Steberkom, ki so imeli ta dan opravka v graščini, so se poskrili po hlevih in kletih. Dekle so begale prestrašene po širokih hodnikih. Erazem pa se ni zmenil za nje. Iskal je svojega sovražnika Ivana Steberškega, da obračuna z njim. Razjahlal je konja in za njim so poskakali raz konje njegovi spremljevalci, da so zaženjati težki oklepi na njih životu. Vzplamenele so baklje - smolnice in zaiskrile so se težke viteške sablje. Udrli so jo v grad in po širokih kamnitih stopnicah navzgor v prvo nadstropje. Tu jih je čakal Steberžan z majhnim krdom svojih bojnikov. Vsi so bili le za silo oboroženi in zavarovani proti težkim udarcem nasprotniških sabelj - plamenic.

Vnel se je ljut boj. Erazem je naskakoval hrabre borilce, kakor besen, a Steberžan in njegovi zvesti bojovníki so se branili z obupnim junastvom, dobro vedoč, da morajo ali poginiti, ali pa prepoditi sovražnika.

stan. Starejši naj prevzame graščino in premoženje, mlajši pa naj proslavi ime rodbine s svojo učenostjo in svetostjo, tako je bilo načelo v vseh viteških družinah. Preskrbeli so mlajšemu potomecu učitelja, kakršnih je bilo na Kranjskem dovolj. Potovali so od kraja do kraja, ustavljali se po graščinah in podučevali sinove graščakov v začetnih znanostih. Toda ti popotni učitelji niso nikakor zadostovali ukazelnemu mlademu Steberžanu, zadostovali pa tudi niso za pravo k poklicu, za katerega je bil določen. Zato so ga dali starši v Ljubljano, kjer je bil od leta 1461. sem sedež ljubljanskega škofa Zige Lambergerja. Pri Mandlovih, nasproti stolni cerkvi ob vzhodni Grada je živel tedaj trinajstletni Ivan in hodil h kanonikom učiti se verskih resnic, latinskega jezika in vsega, kar je bilo treba za duhovniški poklic.

Ko je prinesel mestni pisar in dobri prijatelj Mandlovih, Poš, z rotočva na Starem trgu novico, da je zažgal grozni Erazem Steberško graščino in da je brat mladega Ivana ubit, prišlo je mladega sirota tako domotožje, da je prejel cele noči v svoji sobi in preklekal s solzami politih lic cele dneve pred glavnim oltarjem v Avguštinski cerkvi onstran Ljubljance, nasproti Spitalskim vratom. Kadar se je potem oglašil iz stolpa na Gradu zvon, znamenje, da se zapro mestna vrata, kar se je zgodilo od sv. Jurja pa do sv. Mihela ob devetih zvečer, tedaj je prišel redno mlad avguštinac in poklepal nesrečnega Ivana po ramenih: »Surge, brat v Kristu, devet je, doma te čakajo!«

»Doma?« se je začudil mali Ivan in pogledal brata avgustince s svojimi velikimi, črnimi in plašnimi očmi. — »Doma?« je vzdihnil, — »saj jaz nimam doma,« in solze so mu polile lica. Vstal je, a noge ga niso nesle, bile so trde in otrple vsled dolgega klečanja. Zgrudil se je pred velikim oltarjem. Tedaj si ga je naložil mladi avguštinac na roki in ga ponesel Mandlovim na dom.

Vsa v solzah ga je sprejela gospa Mandlova: »Velik svetnik bo še naš mali Ivan!« je vzklikala, ko mu je pripravljala skromno večerjo, gospod Mandelj pa je vzvel čepico in palico in odšel za Ljubljano k prijatelju Paplerju, ki je bil tedaj mestni sodnik.

»Zopet ga dela za svetnika moja stara tega Steberškega fanta« je potožil stari Mandelj mestnemu sodniku.

»Kaj hočeš, potrpeti moramo vsi,« ga je tolažil prijatelj Papler.

»Taki otroci naj so ob zapiranju mestnih vrat doma v postelji, ne razumem avgustincev, da ga ne spode ob pravem času iz cerkve!« se je jezil Mandelj.

»Božji hram je vsakemu odprt, nikogar ne smemo goniti iz njega.« »Dajte, da pridejo mali k meni,« je rekel naš odrešenik, ne godrnjač, dragi moj prijatelj, če sili mladega sirota srce, potožiti se svojemu bogu. Ničesar ne veš, čemu je bog določil tvoje varovanje. Svoje srčno veselje boš še doživel z njim!« In meniti sta se začela o dnevnih novicah. Na Dolnjekemose bili zopet pokazali Turki, a malo jih je bilo, in graščaki so

jih zapodili nazaj. Govor je nanesel tudi na bisterske kartuzijane, ki so zopet prevzeli Steberško graščino. Steberško graščino so bili namreč dobili Steberžani pred dvema stoletjema od bisterskih kartuzijanov proti malim služnostim v mito in zdaj, ko je bil Ivan starejši mrtev, so jo kot izpraznjeno zopet zasedli, ne oziraje se na to, da je živel še en potomec Steberžanov, Ivan mlajši. Pravico sezidati si zopet graščino na nekdanjih Steberških tleh, so oddali kartuzijani rodbini Elah, a jim naložili poleg drugih služnosti tudi dolžnost, da skrbje za Ivana Steberžana mlajšega, dokler ne dovrši svojih študij in ga ne posvete v duhovnika. Namenili so kartuzijani potem mlademu Steberžanu kaplanijo v filijalni cerkvi pri Sv. Križu ob Cerkniškem jezeru s sedežem v nanovo zgrajeni graščini, ki jo sezidajo gospodje Elah. Zato pa je moral podpisati Mandelj kot varuh osirotelega Ivana Steberžana, ker ta ni imel nobenih sorodnikov, kartuzijanom pismo, s katerim se odreka v njegovem imenu vsem pravicam do nekdanjih Steberških posestev. Težko je bilo pripraviti trezno preudarljivočega Mandlja do tega pisma, končno pa ga je vedel pregovoriti njegov prijatelj Papler. Brezupno bi bilo namreč upirati se zahtevam kartuzijanov, ker so imeli mogočno zaslonbopri škofu Lambergerju v vicedomski hiši in pri deželnem glavarju, zaslužnem grofu Auerspergu in deželnem sodniku Ivanu Galu.

(Dalje prihodaj.)

zdravniki. Nastavljajo se edino le strastni kuler-burši, ki prihajajo iz vseučilišča z obrazi, kakor arezki. Kakšen material je to, dokazuje mariborska bolnišnica, katero so že celo nemški listi začeli napadati («Volkszeitung»), a zdravniki se niti ganili niso. Pripovedujejo pa se še druge reči, katere dajo razumeti, zakaj se naše ljudstvo tako zelo boji teh deželnih bolnišnic, da raje hodi, če mu je količkaj mogoče, v Ljubljano ali celo v Gradec. Kdo pa se ne boje bal gospodov Urbacevov, Draschov, Filaferrrov, ako se pomisli na pravde, ki so se zaradi teh gospodov vršile pred našimi sodišči. Te razmere so tako barbarske, da bi bile povsod drugod nemogoče.

Iz Maribora. Dva zdravnika iz tukajšnje bolnišnice, dr. Urbacek in dr. Drasch, oba znana bivša kulerna študenta, sta stala dne 29. t. m. pred okroglim, kot prizivnim sodiščem. Nek večer meseca junija napisala se v «Altdeutsche Weinstube» šampanjca in postala proti natakari-eti tanka sirova, da je državno pravništvo uvelodalo preiskavo zaradi hudodelstva omejitve osebnosti svobode. Ta se je ustavila in tožena sta bila radi prestopa proti pravosti po § 516, pa tudi radi tega oproščena in edino le zaradi žaljenja časti obsojena v globo po 50 in 80 kron. Prizivna razprava je bila tajna. Po dolgotrajnem obravnavanju in posvetovanju se je prva razsodba potrdila. Zanimiva epizoda je bila, ko je zagovornik obtožencev dr. Faleschini protestiral proti temu, da se tajne obravnave udeležijo poročevalci lista «Arbeiterwille». Horvatek kot zagovornik obtožiteljice. Seveda je sodni dvor poročevalca moral pripustiti k obravnavi. Tožiteljico je zastopala pisarna dr. Rosine.

Iz Laškega trga. Vsakdo ve, da imajo ali so vsaj imeli doslej Nemci v našem okrajnem zastopu vedno samo vsled skrajno zastarele in krivične volilne geometrije. Tako voli na pr. Laški trg 8 zastopnikov v okrajni zastop, občina Trboveljska, ki plačuje dve tretjini vseh okrajnih dolič, pa nobenega, samo zaradi tega ne, ker ni trg. Dosledni okrajni zastop je storil vse, da bi obranil nemški značaj okraja: začel je pri cestnih tablah in kaziplohi, ki so ob okrajnih cestah dosledno vsi nemški. Čitaš tam nemška imena, katerih živ hudič v okraju ne rabi in so sploh popolnoma neznan. Ne glede na malenkostne in neumne demonstracije proti nam Slovencev so take table tudi znatna ovira rednega in hitrega prometa.

Štajerski dež, šolski svet je dovolil ustanovitev nemškega otroškega vrta po Schulvereinu v Vojniku, tako čitamo v nemških listih. Ali je ta otroški vrt, katerega obiskuje sicer samo desetorica povrh še slovenskih otrok, doslej obstojal brez oblastvenega dovoljenja?

Učni tečaj za učitelje. Meseca marca se vrši na moškem in ženskem učiteljskem v Gradcu po en tritedenski učni tečaj za dotične učitelje, oziroma učiteljice, ki se hočejo izveščati za poučevanje slaboumnih. Udeležbo je treba naznaniti do 15. januarja okrajnim šolskim svetom.

Naprednjaki, pozor! Po § 11 volilnega reda za državni zbor je treba popravljati imenik volilcev koncem vsakega leta predložiti pri občini vsakomur na vpogled. Opozorjamo naše zaupnike, da zahtevajo od županov ta imenik in ga pazno pregledajo, da vidijo gibanje volilstva. Prihodnje državnozbornske volitve so blizu, treba se je že sedaj pripravljati na nje!

Na Muti se je priredila na Stefanovo v poslopju družbine šole veselica, ki je napolnila prostorno dvorano do zadnjega kotička. Opazili smo pri tej prireditvi mnogo ljudi domačinov in okoličanov, ki so bili privrati na slovenski veselici, kateri pa gotovo niso bili tudi zadnjikrat. Naše diletantke in diletantje so povsem povoljno in večinoma jako dobro rešili svojo nalogo. Tudi tamburanje domačega tamburaškega zbora je ugajalo. Začetkom je govoril nadučitelj Hren v poljudnem govoru o važnosti ljudskega štetja. Ko je omenil, da je bilo pri zadnjem ljudskem štetju blizu 1000 Nemcev in le 129 Slovencev, se je oglasil star in ugleden mož, češ, da on ne pozna na Muti niti 10 (deset) pravih Nemcev. — Po končanem sporodu je večina ljudi ostala še do trdnice skupaj, kjer smo se zabavali s petjem in tamburanjem in kjer se je izpregovorila še marsikaka domača beseda. Omeniti je, da smo tokrat imeli tudi pred našimi nasprotniki mir. Pri zadnji uprizaritvi so namreč poskušali nam delati zgačo. Sedaj pa so bili lepo mirni in tihi, kar je za nje seveda najboljša.

Rajhenburški »Sokol« je moral svoj ples še enkrat prestaviti. Prvič se je to zgodilo na željo Brežičanov in drugič na opozoritev od strani Krčanov. Prepričani smo, da bodo prvi kakor drugi to upoštevali ter nas dne 22. prosinca v mnogobrojnem številu

in posetili. Saj pa tudi ne bode nikomur žal!

Iz Ormoža. V nedeljo 15. januarja 1911. ima gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardku svojo pustno veselico v Ormožu pri gospe Kalchbrenner. Za srečlov se želijo dobiti in podpore. Pomoz bog!

Na moškem učiteljskem v Mariboru na vladajo zdrave razmere. Nočemo se vtikati v najnovejšo afero, ki se je odigrala med ravnateljem in enim slovenskim profesorjem na tem zavodu; konstatiramo le mimogrede, da stoji simpatije dijaštva in velik del javnosti, ki se zanima za razmere na mariborskem moškem učiteljskem, na strani prizadetega profesorja. S kaznijo in obsodbo taka reč po navadi ni poravnana. Da nekaj ni prav na mariborskem učiteljskem, to kaže stavka dijaštva, ki se je vršila pred dvema letoma in imela to posledico, da je deželni šolski svet naravnost prepovedal nastavitvi kolovodje stavke na Stajerskem, dšši so stajerski rojaki. V mariborsko moško učiteljsko se noprosto zaganjajo Nemci, da bi odjedli Slovencev še tiste pravice, ki jih dosedaj na tem zavodu še imajo. Zato je treba pri njegovem vodstvu previdnosti in obzirnosti, in to ne le od strani ravnateljeve, ki je bil morda proti slovenskemu tovarišu nekoliko strožji, ko je bil ob enakih prilikah napram nemškim (vide slučaj M. iz l. 1902!) — temveč tudi od strani prizadetega profesorja, kateri je vendarle šel malo daleč. Oba prizadeta gospoda imata gotovo velike zasluge za razvoj našega šolstva in naše znanosti — in bolj bi bilo, da bi se bolj zavedala svojih dolžnosti napram zavodu in narodu in ne povzročila nepotrebnih škandalov. — Slovenski učitelji.

Štajerski naročniki »Slov. Narod« naj ne pošiljajo naročnine v Celje, ker nastanejo s tem nepotrební stroški, temveč naravnost upravníštvu »Slov. Narod« v Ljubljani. — Dopise, ki se tičejo štajerskih zadev, pa izvolite pošiljati na naslov: Štaj. uredništvo »Slov. Narod«, Celje (začasno Schillerjeva cesta št. 3. Telef. št. 65 interurb.)

Gibanje trgovcev v Ptuj. Leta 1909 je bilo v Ptuj 130. koncem leta 1910 pa 136 trgovcev. Večina nosi slovenska imena, pa kaj nam pomaga, ko naše ljudstvo ne loči nemškutarskega in nemškega trgovca od slovenskega!

V pokoj je stopil štaj. dež. veterin. nadzornik, vitez Franc Jožefovega reda, Ferd. Slovák.

Narodno obrambno gibanje spodnjštaj. Nemcev. Vse spodnjštaj. okrajne zveze podružnic »Sldmarke« imajo dne 8. jan. v Mariboru svoj shod, na katerem se bo veliko govorilo o gospodarskem in narodnem podjarmljenju Slovencev.

Primorsko.

Občinske volitve na Goriškem. Padel je klerikalni Port-Artur v Vipavski dolini. V petek in soboto so se vršile občinske volitve v mestu Sv. Križ na Vipavskem. Volilni boj je bil ljut, boj na nož so bili napovedali novostrojarski nozarji, katerim načeljuje starostrojarski župnik. Napredna stranka je šla v boj z upanjem na zmago. Vsa pogajanja za kompromis so padla v vodo. Vseled zavednosti in odločnosti napredne stranke je padel »Port Artur«. Konec leta so slovesno obhajali zmago v najhujši klerikalni trdnjavi naprednjaki! Sv. Križ se je opral madeža, da je bil klerikalno gnezdo. V tretjem razredu je dosegla napredna stranka 135 glasov, klerikalna 60; v drugem razredu je imela napredna stranka 60 glasov, klerikalna 16; v prvem razredu so zmagali klerikalci, ali ni čuda, če ima župnik 3 glasove in glavni klerikalni steber tudi 3. Glavno pač je zmaga v tretjem in drugem razredu pri taki diferencii. Tam je govorilo ljudstvo! Slava naprednim volilem svetokriškim! — V Skriljah na Vipavskem so bile pred kratkim občinske volitve. Klerikalci so zjavljali ob izidu volitev ter pokazali, da so bili tepeni. Za župana je izvoljen g. Fran Bratina od Sv. Tomaža. Prej se javkali, da so propadli, kakor je bil g. Bratina izvoljen za župana. So pa zavriskali, da je Bratina njihov pristaš. Kdo le jim bo verjel po takem prvotnem javkanju? G. Bratina je izvoljen za župana kot naprednjak in ker je mož, tudi ostane naprednjak. Pred kratkim so bili klerikalci proglasili za svojega tudi škribskega župana g. Lozeja, dšši je notoričen naprednjak. S čisto navadnimi lažmi si hočejo pomagati klerikalne sirci. Nič, pa naj le lažejo tako; doživijo toliko več porazov.

Ljudsko štetje v Gorici. Laški, dobro nakrmljeni ptiči so frfotali te dni po Gorici, agitirali okoli ljudi, rotili in vabili na magistrat, dajali nauke gospodarjem, vse le z namenom, da bi se vpisalo kolikor le more malo Slovencev za Slovence. Laški gospodarji in agitatorji so na-

pravili dosti zmedljave, nekateri go-
spodarji so dali šele zadnje trenutke
popisovalne pole, nekateri so jih
kar sami izpolnili, tako da ni dvoma,
da so se ujeli dokaj Slovencev, ki so
upisani za Lahe. Slovenski odbor za
ljudsko štetje je imel na razpolago
v nedeljo in ponedeljek več pisaren
v raznih delih mesta, kamor so ho-
dili Slovence, da se jim je izpolnilo
popisovalne pole. Če ne zagrešijo še
kaj potem, kadar bodo imeli vse pole
v rokah, bi morali izkazati v Gorici
Slovencev od 10—12.000. Pred des-
etimi leti so jih izkazali samo 4754;
okoli 4000 so jih bili poirli najmanj.
Če bodo delali tako, kakor pred 10
leti, potem jih utegnejo izkazati
jedva 6000!

Štarka mesarjev v Trstu. Trža-
ški mesarji so nehali prodajati meso.
Delali so že več časa priprave za to
in včeraj ni nobeden odprl svoje me-
sarnice. Danes so bile nekatere že zopet
odprte. En del mesarjev se je pač
branil te stavke, a moral se je udati,
ker nima živine. Veletržci z živino so
cene zvišali, češ, da jo morajo sami
dražje plačevati, mesarji pa po teh
cenah nečejo kupovati. Nevolja v Tr-
stu je velika. Tistim mesarjem, ki
imajo mesnice odprte, je magistrat
obljubil, da bo njih podjetja ščitil.

Baje oropan. Predsinočnjem
ob 6. se našli v St. Andreju v bližini
livarne človeka, ki je imel roke in
noge zvezane z rutami. Tudi usta je
imel z ruto zavezana. Roki, zlasti pa
desno, je imel z nožem zrezani, ven-
dar pa rane niso bile nevarne in ne
globoke. Prepeljali so ga z rešilnim
vozom na ambulančno postajo, kjer
so ga obvezali. Od tam pa so ga pre-
peljali na policijski komisariat. Tam
je povedal, da je 29letni Josip
Petrelli iz Locorofonda v provinciji
Bari, in da so ga napadli štirje ne-
znanci ter ga oropali. Od nekega
znanca je bil baje dobil zavitek bri-
salk, ur, verižic in drugih predme-
tov v vrednosti 300 K, z naročilom,
naj to proda. Vse to so mu odvzeli ro-
parji, ki so ga tudi ranili, ko se jim
je postavil v bran. Ker pa se je za-
pletel Petrelli pri svojih izpovedbah
v protislovja, so ga obdržali v zapo-
ru, dokler se stvar ne pojasi.

Mir ili rat? To je naslov brošure,
ki jo je obelodanil klub hrvaških in
slovenskih deželnih poslancev istr-
skih. Brošura obsega natančno poro-
čilo o kompromisnih pogajanjih in
sklepih, s katerimi naj bi se bil na-
pravil narodnostni mir v Istri in raz-
kriva vse spletko, s katerimi bi nepo-
šteni Italijani izvršitev sklepov radi
onemogočili.

Brat ga je ranil. 27letnega zi-
darja Franca Gustinčiča, stanujoče-
ga v Via Vergamascu št. 18, je poka-
rala predvčerajšnjem njegova mati
zaradi razuzdanega življenja. Ko je
nesramno odgovarjal, se je začel
vmešavati njegov mlajši brat Josip.
Prišlo je med obema bratoma do
prepea. Končno je šel iskat Josip v
kulinjo sekuro in z njo udaril brata
po glavi. Franc se je zgrudil ves okr-
vavljen po tleh in ga je moralo od-
peljati reševalno društvo v bolnišni-
co. Storiča so aretirali.

Zgradba vojnih ladij v Trzinu.
Ladjedelnica v Trzinu gradi zdaj štiri
večje parnike, med temi tudi enega
za našo Avstro - Amerikano. Podjetje
skusa dobiti tudi zgradbo nekaterih
vojnih ladij, pred vsem zgradbo
tretje križarke tipa turbinske ladje
»Admiral Spanne«. Zgradba dveh ta-
kih križark je, kakor znano, zagotov-
ljena ladjedelnici »Danubius« na
Reki. Te tri projektirane ladje bodo
najbrže v tridesetih mesecih, torej
sredi leta 1913 gotove. Ladja »Ad-
miral Spanne«, ki je bila zgrajena v
državni ladjedelnici mornariškega
arzenala v Pulju, ima hitrost 26-8
pomorskih milj v eni uri.

**Kmetje oblegali orožniško ka-
sarno.** Iz Poreča poročajo: Dvajset
kmetov je oblegalo orožniško kasar-
no v Zbandaju ter jo bombardirali s
kamenjem. Ker niso bili vsi orožni-
ki doma, se niso upali nastopiti proti
premoči. Ko so se pa ostali orožniki,
ki so imeli izven kasarne službo, vr-
nili, so se orožniki v bran postavili
napadajočim kmetom ter jih dva-
najst aretirali. Ostali so pobegnili.
Vzrok je ta, da so bili kmetje silno
vzmetirjeni zaradi preostrega nasto-
panja orožništva.

Dnevne vesti.

Obračun s Šukljejem. Na dan
sv. Treh kraljev bo v »Mestnem do-
mu« ljudski shod, na katerem bo dr.
Tavčar govoril o novem cestnem za-
konu s posebnim ozirom na zavijanja
in neresnice, ki jih je v svojem znan-
nem članku objavil deželni glavar
Šuklje.

**Bivši kranjski deželni pred-
sednik minister?** V parlamentarnih
krogih se vzdržuje vest, da je v kom-
binaciji za ministra notranjih del
tajni svetnik baron Viktor Hein,
bivši kranjski deželni predsednik.
Da vtiča baron Hein na najvišjem
mestu posebno zaupanje in da jo v
merodajnih krogih na glasu kot mož

odličnih sposobnosti, je znano, zato
vest, ki smo jo gori zabeležili, nema-
ra ni brez vsake podlage.

+ Cesarjeva bolezen. Kakor smo
že včeraj poročali, se je cesar nekoli-
ko prehladil. Telesni zdravnik cesar-
jev dr. Kerzl je sprva izjavil, da je
zdravstveno stanje cesarjevo popol-
noma zadovoljivo in da se ni ničesar
nevarnega bati. Cesar je dobil nahod,
na to tudi katar v goltancu in sapni-
ku. Velede tega je dr. Kerzl poklical
profesorja Chiarija. Profesor je kon-
statiral, da se je služnica lahko po-
rečila, vendar pa cesarjevo zdrav-
stveno stanje ni nevarno. Včeraj do-
poldne se je zboljelo. Kašelja ga več
tako zelo ne doliči. Mrhalce nima, ima
tudi apetit in se čuti zaradi tega
lahnega prehlajanja malo indisponi-
ranega. Na zdravn. nasvet je šel sno-
či prej v posteljo kot sicer. Prej je
izpil vročo limonado. Zaradi visoke
cesarjeve starosti in velike občutli-
vosti dihal, ki je pred tremi leti, ka-
kor znano, povzročila hud bronhial-
ni katar, je nedvomno treba velike
pazljivosti in previdnosti. Cesar se
najbrže tudi ne udeleži dvornega
plesa, ki bo 10. t. m.

+ Izgredi v Kočevju. Na nove-
ga leta dan so bili, kakor smo že po-
ročali, v Kočevju veliki izgredi proti
kaplanu Kopitarju. Popoldne je pri-
šel v slovensko društvo, katero je
ustanovil v Dolgi vasi. Najeti in na-
hujekani Kočevjarji so ga napadli in
na nečuten način ravnali z njim in
z drugimi Slovenci, ki so bili v nje-
govi družbi. Ta kočevarska tolpa je
Slovence suvala, jim pljuvala v
obraz, jih obmetavala s kamni in ko-
si ledu in pri tem žvižgala in trobila,
da je bila groza. Pregnali so Sloven-
ce iz Dolge vasi. Nad 400 Kočevjarjev
— od zadnjega pometaja do najve-
ljavnejših meščanov — je navalilo
na Slovence. Več kot eno uro so jih
bombardirali. Kaplan Kopitar je ra-
njen pod levim očesom. Slovenske že-
ne in dekleta so bila opsovana in
opljivana. Orožniki te nasilne tolpe
niso razgnali, policija pa sploh ni
posredovala. Ponoci so Kočevjarji na-
padli hišo slovenske posojilnice in jo
vso ponesnažili s črnolom. Med de-
monstranti so bili tudi različni javni
uradniki, ki so se čutili poklicane,
posredovati javno svoje sovraštvo
proti Slovencev. Vsakdo se mora
vprašati, kako je kaj takega mogoče
na Kranjskem. Ze prvi napad na ka-
plana Kopitarja je vendar dovolj po-
kazal politični oblasti, da je treba
primerno preskrbeti za javno var-
nost. A kaj je storila politična oblast,
kaj je storil okrajni glavar Schön-
berger? Ničesar! Tudi klerikalni po-
slanci niso ničesar storili. Vedno vpi-
jejo, kako moč imajo, vedno se baha-
jo, koliko zaleže njih beseda. Zdaj naj
pokažejo svojo moč, saj gre za njho-
vega človeka. Pa tudi deželni odbor
lahko kočevskim nasilnikom pošteno
plača njihova tolovajstva. Omeniti
pa je, da bi kočevska sodrga gotovo
ne nastopala tako brutalno, če bi de-
kan Erker in suhi kaplan Kravljant
toliko ne hujskala proti Slovencev
sploh in zlasti proti kaplanu Kopitar-
ju. Kočevska tolovajstva so v veliki
meri zasloga dekana Erkerja in ka-
plana Kravljanta; vsaj moralno sta
za ta tolovajstva soodgovorna. Prav
včeraj smo pojasnili, kaj vse dekan
Erker počenja proti kaplanu Kopi-
tarju. Dekanov pajdaš, kaplan Krav-
ljant, sega še dlje. Ta alkoholizirani
»pedagog« je v šoli v Livoldu, ki jo
obiskujejo tudi mnogo slovenskih
otrok, opetovano preklinjal Sloven-
ce: »Alle Krainer soll der Teufel
hollen.« — Die Krainer sind vom Teu-
fel.« Ali ni to nečuvno? Ali je ta
človek sploh še mogoče na svojem me-
stu? Naj mar mirno prenašamo, da
nežni mladini v srce seje sovraštvo
in nestrpnost človek, ki ga radi pijan-
čevanja ne zavaruje nobena zavaro-
valnica, človek, ki se je v pohujšanje
cele fare enkal z babami po plesiščih
in krokale daleč čez polnoč po gostil-
nah, potem pa šel z mačkom — ma-
ševat? Slovenci v Kočevju se morajo
vprašati: ali škof kaj ve o teh razme-
rah, o početju gosp. dekana Erkerja
in gospoda kaplana Kravljanta? In
če ve, zakaj ne ustvari v verskem in
nemodnem oziru tako silno potrebne
ruredure?

**+ Kako mislijo hrvaški kleri-
kaleci o hrvaško-slovenskem bratstvu?**
Vstop dalmatinskih pravašev-kleri-
kalcev v dr. Šusterskičev klub je svo-
ječasno presenetil vso javnost na
slovenskem jugu. Znano je namreč,
da stoji ti pravaši na ekskluzivno hr-
vaškem stališču, ki ne priznava na
slovenskem jugu nikogar razen Hr-
vatov. Vstop dalmatinskih prava-
ških poslancev v klerikalni sloven-
ski klub se je torej smatral kot nekaj
prelom v političnem naziranjju pra-
vaške stranke in naši klerikalni listi
so ta dogodek slikali tako, kakor da
bi se bili dalmatinski pravaši podvr-
gli zgolj iz bratske ljubazni vodstvu
klerikalnih Slovencev. To mnenje je
bilo, kakor se kaže, razširjeno v pra-
vaških vrstah samih, zakaj spilitaka
»Hrvatske Države«, ki jo sicer vzdr-
žujejo slovenski klerikalci, a je gla-
silo onih pravaških poslancev, ki so

se pridružili dr. Šusterskičevemu klub-
u, se je čutila primorano, da ovzre
to mnenje in precizira stališče pra-
vašev nasproti Slovencev tako-le:
»Nekateri listi mislijo, da bogve kako
imenitno argumentirajo, ako nam
obitajo: čemu propagirate idejo na-
rodnega edinstva s Slovenci, a nasto-
pate proti oni s Srbi, ko so nam Srbi
vendar mnogo bližji kakor Slovenci.
Na to odgovarjamo brez kakršnihkoli
ovinkov to-le: Prav kot protitež tej
srbsko - hrvaški ideji naglašamo in
hočemo imeti hrvaško - slovensko
idejo. Nam ni vseeno kakor njim, da-
li se vzemo Hrvati ali Srbi. Narod
smo bili, ostali in hočemo biti. Na-
rodne naše tradicije in aspiracije so
nam svete in vsakdo, ki jih nam
ugrožava, je naš neprijatelj. Srbi so
sovragi naše individualnosti, z njimi
ne samo da ne smemo sklepati brat-
stva, marveč se moramo z njimi bo-
jevati na življenje in smrt. Istega
naziranja bi bili tudi glede na Slo-
vence, ako bi nam z njihove strani
pretila taka nevarnost kakor s srbs-
ske. V našem narodnem naziranjju
moramo namreč biti kot pošteni ro-
doljubi do skrajnih mej konsekvent-
ni in raje — ako hočete — pošteno
poginiti, kakor se dati od kogarkoli
asimilirati. Od Srbov nam to preti,
od Slovencev nikdar. Zakaj? Ker so
Srbi — Srbi, a Slovenci — planinski
Hrvatje, ker so prvi od nas mnogo
močnejši: imajo celo dve svoji neod-
visni kraljevini, dočim so planinski
Hrvati mali, nezmatni, raztrgani —
več nego prežeti prepričanja, da se
sami iz sebe ne bodo mogli nikdar
razviti v samostalen, svoboden in ne-
odvisen narod. Z drugimi besedami,
da bi brez nas primorskih Hrvatov
brez sloge in edinstva z nami preje
ali kasneje propadli. Pa tudi ako bi
ne bilo tega neovrgljivega argumen-
ta, je potreba našega političnega po-
lozaja in narava stvari same nas sil-
k temu. Saj med nami in Slovenci ni
narodnih razlik kakor med nami in
Srbi, imamo isti zgodovinski in kul-
turni razvoj, eden narod smo bili in
ostali.« — Kdor zna čitati med vrsta-
mi, bo razumel ta izliv pravaškega
ista. Pravaši so za hrvaško - sloven-
sko bratstvo ne morda za to, ker ču-
tijo za nas Slovence zares bratsko,
marveč samo hlinijo nasproti nam
bratsko nagnenje, ker nas upajo s
tem — asimilirati, česar si pa ne upa-
jo doseči s Srbi. Takšne vrste »brat-
stvo«, ki sloni samo na egoističnih
motivih moramo Slovenci seveda z
vso odločnostjo odklanjati.

+ Iz deželnega odbora. Od biv-
šega notarja Hafnorja se nakupi
zbirka metuljev za deželni muzej.
Kupna cena 4000 K! Prošnja občin
Studenec, da bi se dala deželna pod-
pora za postajališča pri Blanci na
Stajerskem se odkloni. Adolf Sadar
imenjuje se provizorim učiteljem v
deželni prisilni delavci. Služba
okrajnega zdravnika v St. Vidu nad
Ljubljano se razpiše. Ribniškemu
cestnemu odboru se dovoli 18.000 K
deželnega posojila proti 4 1/2 % obre-
stovanju. Požiralniki pri Bačni se bo-
do izčistili, če bo dala država prime-
ren donesek. Tudi interesi bodo
nosili 5 % stroškov. V cestni odbor
Novomeški se pokliceta poslanec Du-
lar in Fran Beg iz Goranje Sušice.

— Sovražniki alkohola... Za-
dnjič je bilo mnogo čitati o protialko-
holnem shodu duhovnikov v Ljub-
ljani. Štirje udeležniki tega shoda so
bili tisti dan v restavraciji na kolo-
dvoru, pa so ga srkali kar se je dalo,
da so vzbujali obeno pozornost. O, da
volja je dobra pri teh abstinentih, a
meso je slabo...

— Kaj si že vse dovolijo. Iz
Ljubljane je bila te dni poslana v
Maribor razglednica, ki je tudi sre-
do prišla adresatu v roke. Pripisan
pa je bila vsa s skrajno nesramnimi
nemškimi opornjami, ki so take, da
jih sploh ni mogoče v dostojnem li-
stu navesti. Seveda so bile te nem-
ške nesramnosti zapisane na pošti.
Kar si ta nemška drhal vse dovo-
ljuje, presega že vse meje.

— 25 let raznaša časopise. Ignacij
Abulnar je 31. decembra 1910
praznoval petindvajsetletnico, odkar
raznaša »Laibacher Zeitung«. Raz-
naša pa tudi že šest let »Slov. Narod«,
ne da bi se kdo kaj pritožil. Delimo
da bi marljivi g. Abulnar še dolgo
ostal krepak in zdrav.

— Okrajna bolniška blagajna v
Ljubljani je z novim letom dovolila
svojim članom nabavljanje zdravil v
vseh šestih lekarnah. Do sedaj jim
je bila samo ena na razpolago.

— Narodnost in človekoljubnost
socialnih demokratov. Sprejeli smo
in priobčenovali ta-le popravek: Skli-
cuje se na § 19. tiskovnega zakona
zahteva podpisano vodstvo ljublan-
ske podružnice »Splošnega pravo-
varstvenega in strokovnega društva
za Avstrijo« da sprejmete in priobči-
te z ozirom na članek, ki je izšel pod
gornjim naslovom v 463. številki
»Slovenskega Naroda« od dne 21.
decembra 1910, v zakonitem roku in
na istem mestu ter z istimi črkami
naslednji stvarni popravek. Ni re-
da, da se je bil nedavno tega neki radi
bolezni iz službe odpuščen železni-
čar obrnil do tukajšnje podružnice

»Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva za Avstrijo« a prošnja v slovenskem jeziku, naj bi se podružnica zavela zanj. Res pa je, da je bil dotičen železničar, kar sam navaja v nemško spisani prošnji, odpučen iz službe na podlagi § 14. službenega reda, ter da je to prošnjo naslovil in vpsal uradni listu »Der Eisenbahner« na Dunaju katero šele jo je doposlalo podpisaneu vodstvu. Ni res, da je iz pisma podružnice, ki ga je bila le-ta vročila dotičnemu železničarju na njegovo nemško in ne slovensko prošnjo, razvidno, »kako narodni so naši socialni demokrati, da odrekajo svojo pomoč železničarju, ki je bil odpučen iz službe radi bolezni in da vsled tega tudi ni mogel plačevati članarine, ter da se tudi lahko sklepa na njihovo človekoljubnost.« Res pa je, da je iz dotičnega pisma razvidno samo suho dejstvo, da dotični železničar, ker je zanemarjal svoje članke dolžnosti in ni plačeval članarine, nima po veljavnih statutarinih določilih nikake pravice več do društva. Z odličnim spoštovanjem. Za odbor podružnice »Ljubljana«. »Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva za Avstrijo«. Rudolf Galé, predsednik; Robert Sigl, zapisnikar. V Ljubljani, dne 30. decembra 1910. K temu popravku pripominjamo samo to-le: Res je, da je dotičnik pisal nemško listu »Eisenbahner«, prav tako pa je res, da je dotični železničar oglašil osebno v gori imenovanem društvu, govoril tu slovensko in na to dobil rešitev svoje prošnje v — nemškem jeziku. Tako je in nič drugače!

— **Deželni umetniški svet.** Danes je bilo prvo zborovanje deželnega umetniškega sveta. Zborovanje je vodil deželni glavar Suklje, ki je navzoče pozdravil v obeh deželnih jezikih. Med drugimi so se zborovanja udeležili vladni svetnik pl. Dotela, kanonik Flis, vitez Gutmannsthal, slikar Jakopič, deželni odbornik dr. Lampe, muzejski ravnatelj dr. Mantuani, dvorni svetnik dr. Al. Rüling, ravnatelj Šubie, knez Hugon Windischgrätz, staroslovec Zadnikar, magistratni svetnik dr. Zarnik in mnogi duhovnikov. Zlasti mnogo se je razpravljalo v varstvo zgodovinskih in naravnih starin in posebnosti. Predsednik deželnemu umetniškemu svetu je deželni glavar Suklje, podpredsednik muzejski ravnatelj dr. Mantuani. Izvoljen je bil tudi poseben ožji odtok 9 članov, ki ima v rokah izvrševanje deželnega umetniškega sveta. Načelnik temu odtoku je dr. Lampe, podpredsednika pa sta dvorni svetnik dr. pl. Rüling in ravnatelj Šubie, zapisnikar Dotela. Ta odtok je sklenil v podporo domače umetnosti ustanoviti galerijo portretov deželnih glavarjev, če se dobi potrebni material. Slikarju Groharju je odtok podelil stipendijo za potovanje v Italijo.

— **Sestanek ljubljanskih dam se vrši v sredo ob 5. popoldne v »Narodni kavarni«.** Na dnevnem redu je debata o dobrodelni prireditvi za »Domovino«. Prosim torej prav obilne udeležbe. Če bi pomotoma kakšno povabilo izostalo, smatrati je to notice kot vabilo.

— **C. kr. revirni rudarski urad v Ljubljani.** Gosp. rudarski pristav dr. Josip Halub je imenovan rudarskim komisarjem.

Strokovni izvedenci v razstilah zadevajo železnice na Kranjskem. Kot izvedenci za l. 1911 so bili določeni: Leopold Dekleva iz Buj; Josip Ferjančič, Budanje - Vipava; Edvard Zvanut, Lozice - Vipava; Matej Hočevar, Vol. Lašče (umrl); Ivan Lovšin, Ribnica; Matej Verderber, K. Reka; Kaspar Carman, Skofja Loka; Josip Novak, Jama; Moric Hladik, Ljubljana; Viktor Jelovšek, Vrhnika; Anton Klinar, Ljubljana; Ivan Luschin, Ljubljana; Ivan Majaron, Borovnica; Ivan Ružička, Ljubljana; Mihael Šusteršič, Horjul; Henrik Schollmayer, Suezni; Franc Šerko, Cerknica; Adolf Kappus pl. Pichlstein, Kamna gorica; Avgust Mally, Bela peč; Jakob Zumer, Bukovje; Ivan Bukovec, Velika Loka; Alojzij Češnik, Gornje Selo; Anton Hočevar, Novo mesto; Ivan Kadunc, Žužemberk; Ivan Krajec, Kandija; Josip Pehani, Velika Loka; Emanuel Tomšič, Trebnje; Ivan Znanec, St. Mihiel; Josip Zure, Kandija; Matej Wiltchnigg, Križ; Ivan Levec, Mengeš; Ivan Puhek, Črnomelj; Martin Vukšinič, Metlika.

Rabijaten kleparski pomočnik. Kleparski mojster Anton Prebil iz Gline je odpovedal 24. m. m. pomočniku Ivanu Pancetu. Jezen zaradi tega je prišel Pance popoldan, ko mojstra ni bilo v delavnici, med druge pomočnike in hotel izzvati prepri. Ker ga pa pomočniki niso hoteli poslušati je razbil v delavnici svetilko, vrček za pivo in eno šipo. Zgrabil je potem še za železen drog in z njim poškodoval tri železne nove izdelane podboje.

Stekel pes. Pred nekaj dnevi je poškodoval stekel pes, ki je prišel iz neke okoliške vasi v Idrijo več ljudi. Okrajno glavarstvo v Logatcu je od-

redilo, da morajo vse te osebe nemudoma na Pasteurjev zavod na Dunaju. Steklega psa so sicer ubili, vrgli pa so ga iz neopredelnosti v Idrijo, tako da se sedaj ne more dognati v katerem stadiju je bila steklost. Vse pse, ki so prišli v dotiko s steklim psom, je pobral konjač. Najbrže se proglasi nad Idrijo in okolico pasji kontumace.

Nemški obrtnik je novomeški dimnikarski mojster Bernhard. Kot obrtnik živi samo od Slovencev, za služiti pa tukajšnjim obrtnikom nič ne da. Vse tiskovine in posebno račune da tiskati v rajhu. Tudi novoletna voščila so tiskana v rajhu, tiškarna pa ni nikjer označena, kar je menda kaznjivo.

Zopet roparski napad. Prav blizu Kočevja sta dne 20. m. m. dva potepuha napadla cestarja Ivana Zupančiča in sta ga hotela oropati, pa se jima ni posrečilo. Napadalec je star eden okoli 25 let, drugi okoli 40 let, oba v slabi zakrpani obleki in strganih čevljih. Orožniki ju zasledujejo.

Volitev okrožnega sanitetnega zastopstva za sodni okraj Idrijo je imela sledeči izid: Kajetan pl. Premsterin veleposestnik in župan v Dolih; Andrej Svetličič, posestnik in župan v Spodnji Idriji; Fran Primožič, trgovec in župan v Zireh; Andrej Čar, župan na Vojskem; Franc Leskovec, župan na Črnom vrhu; Iv. Sinkovec, župan v Čekovniku; Ivan Pagon, župan v Godovcu; Josip Šepetavec, župan v Idriji in Valentin Lapajne, trgovec in občinski svetnik v Idriji. Namestniki so: Ivan Straus v Idriji, Martin Eržen v Zireh in Franc Zigon na Črnom vrhu.

Iz Zagorja ob Savi. Dne 26. decembra sta v revirju g. Toma Koprivca ustrelila gospoda Dolfi Danzinger in Vinko Pagie dve divji kozi. Gospod Koprivce je kozi razstavil v korist družbe sv. Cirila in Metoda, kar je vse hvale vredno.

Ameriške novice. 11. decembra 1910 je umrl rojak Josip Doles, doma iz vasi Mahneti pri Cerknici. Star je bil 16 let. — Staršem Roje v Clevelandu, Ohio, je ponosila hčerka Marija, stara 16 mesecev. Hotela je piti prevroč čaj in se pri tem tako opekla, da je po dveh urah v bolnišnici umrla. — Staršem Arko v Clevelandu je umrl sin Franc, star 21 mesecev.

Velik škandal na pošti. Na novega leta dan na pošti napadena žena se ni odeljala k svoji stari materi na Dunajski cesti, kjer se celo leto ne obkne, nego na stanovanje svoje lastne matere.

Silovit vojaški begun. Včeraj popoldne je prišel k nekemu gospodarju v šentjakobskem okraju varnostni oblast dobro znani Otmar Kobald, ki se je sicer izučil čevljarstva, a se je potem pečal z vsemi drugimi posli. Prišel na dvorišče, se je gospodarju ponudil za hlapca. Ker je pa ta imel mesto že oddano, je po kratkem pogovoru podaril Kobaldu 1 K in odšel po svojem poslu. Ko se je pozneje vrnil in hotel v sobo, je bila ta znatraj zaklenjena. Takoj je poklical uslužbenca, ki je splezal v sobo z ulice skozi okno. Takoj so opazili, da je bil v stanovanju nepoklican gost in odnesel gospodarju mnogo obleke in perila. Ko je šel po ovačih obveščen detektiv po sv. Jakoba nabrežje, je našel na Kobalda, ki je baš ukraden obleko prodajal nekemu starinarju. Napovedal mu je aretacijo, kateri se je Kobald takoj pokoril. Ko pa prideta do Hamannove trgovine, je vrgel Kobald ukradene predmete proč in detektiva tako sunil s petjo v prsa, da bi bil kmalu padel. Potem se je začel z njim ruvati in malo je manjkalo, da mu ni odnesel pete. Suval in bil je okoli sebe, kakor besen in varnostnega organa pri tem na nogi močno poškodoval. Ker je občinstvo navaren položaj uvidelo, sta priskočila defektiva na pomoč dva krepka mesarja. Kobald je nato postal še bolj divji in se začel tudi tema z vso silo upirati. Enega je celo zgrabil z zobmi za mezinice ter mu skoraj popolnoma raztrgal blazne. Podlegel je šele, ko so prihiteli na pomoč še štirje stražniki in ga potem odvedli na stražnico, kjer ga je prevzela obveščena vojaška patrulja in odgnala v garnizijski zapor. Kobald je sedaj sanitetni vojak in je šele predvčerajšnjem zapustil 3mesečni garnizijski zapor. Ko je prišel včeraj nato na prosto, se je naglo preoblekel v civilno obleko, vzel doma vsa izkazila ter šel krast, da si na ta način pridobi sredstva za pobeg v tujini. Vojška oblast je po njegovem odhodu atko razposlala po mestu patrulje, ki ga pa niso mogle izslediti. Pri aretaciji se je nabrala velika množica občinstva in je bil včeraj po Mestnem trgu predmet dnevnih novosti le o »aretiranem dezertarju«.

Karambol. Ko je predvčerajšnjem zvečer vozil po Dunajski cesti posestnikov sin Ivan Sitar s torovnim vozom mu je nasproti pripeljal električni voz. Sitar se za zvonjenje električnega vozika ni zmenil in vozil naprej. Pri tem sta zadela skupaj ter se je električni voz znatno poškodoval.

Tatvini. Prodajalki obleke Mariji Čihovi je včeraj neznan tat ukradel izpred trgovine zelenkasto pelerino vredno 24 K. Premogarskemu hlapcu Ivanu Viščeku pa je ukradel nek umazanih na Slovenskem trgu iz voza vrečo premoga vrednega 1 K 52 v.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Irma Samecova je izgubila prazno ročno torbico. — Nek gospod je izgubil bibrovo boo vredno 80 K. — Šolska učenka Ludmila Mrzlikarjeva je našla temno zeleno usnjato ročno torbico. — Izvošček Ivan Ahlin je našel nikelnast naočnik.

Današnji list ima prilogo »Slovenska gospodinja«, ki jo izdaja Kolinska tovarna za kavino primes v Ljubljani.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela letos prvi denar v trnovskem župnišču v Ljubljani iz nabiralnika 8 K 40 v. Člani podružnice v Metliki so se odkupili od noveletnih voščil z vsoto 30 K, g. prof. Mravljak z 2 K. — Pisarniško osebje v notarski pisarni v Višnji gori je poslalo družbi sv. Cirila in Metoda več rabljenih poštnih znamk — seve brez posebnega naslova. Hvala!

Omizje pri »Belem volku« je nabralo tekem 26 mesecev po vinarjih 1000 kron za družbo sv. Cirila in Metoda in 300 kron za Aljažev dom v Vratih, skupno tedaj 1300 kron. — Omizje je torej nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda že pet pokroviteljstvin. Za svojega zastopnika na skupščini je omizje izbralo g. Josipa Lenčeta, za namestnike pa gg. Janka Češnika in Frana Kraigherja.

C. M. podružnica za Hrastnik-Dol ima svoj občni zbor dne 15. t. m. v gostlini g. F. Roša v Hrastniku ob 3. popoldne. Zborovanja se udeležijo potovalni učitelj g. Prekoršek.

Društvena naznanila.

Enketa svobodomiselnega narodno-naprednega dijaštva se vrši po § 2, zakona z dne 5. novembra 1867 o shodnem pravu dne 5. januarja v ljubljanskem »Narodnem domu«. Povabljeni poslanci naših akademskih društev se prosijo priti točno ob pol 10. dopoldne, da se obširna razprava ne zavleče. S sabo naj prinese vsak svoja društvena pravila in vse druge dijaštva v splošnem se tičeče listine.

Peti plesni in zabavni večer ljubljanske »Narodne čitalnice«, ki se priredi v soboto, dne 7. t. m. v društvenih prostorih »Narodnega doma«, bo zadnji pred velikim »Vodnikovim plesom«. Zato se vabijo vsi p. t. obiskovalci naših prireditev, da pridejo polnoštevilno, ker bo stalna naša družba seveda v prvi vrsti povabljeni na letošnje velike plesne.

»Slovenski planinski društvo« priredi, kakor smo pred dnevi omelnili, predavanje v »Mestnem domu«, dne 11. t. m., začetek ob 8. zvečer. Predaval bo g. Rudolf Badiura, znan slovenski planinec, o »Zimi v planinah«. Predavanje bo pojasnjevalo krog 60 barvanih skioptičnih slik. Skioptikon, ki ga je v ta namen dalo slavno ljudsko izobraževalno društvo »Akademija v Ljubljani« blagolotno na razpolago, bo nadzoroval gospod Al. Sodnik, c. kr. profesor na I. gimnaziji v Ljubljani. Dovoljeno najrazličnejše slike nam bodo kazale zimo v Kamniških planinah, Karavankah in Triglavskem pogorju. Zima v planinah je v naših turistovskih krogih še malo znana, zato bo to predavanje gotovo zanimalo slovenske planince. V delno pokritje stroškov prireditve se je določila vstopnina 20 vin.

»Narodna čitalnica v Kamniku« ima svoj redni 43. letni občni zbor dne 6. prosinca t. l. na Kraljevo ob 2. popoldne v društveni dvorani z običajnim dnevnim redom. V slučaju nesklepnosti se vrši isti pol ure pozneje pri vsakršnem številu prisotnih udov.

»Sokol« v Ribnici. Občni zbor bo dne 6. t. m. ob treh popoldne v društveni telovadnici. Dne 12. svečana priredi »Sokol« ples, oziroma maskerad pod imenom »Na severnem tečaju«.

Iz Novega mesta. Nad vse zabaven večer je priredila novomeškemu občinstvu narodna čitalnica v Novem mestu v prostorih »Narodnega doma«. Pred predstavo se je občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo velike dvorane in sosedne sobe, naslajalo na melodijah priljubljenega »Salonskega orkestra« pod spretnim vodstvom g. Höfnerja. Po orkestralnih točkah se je pričela opereta »Fatalno je«, ki je bila vpriporjena in v pevskem oziru izpeljana brez hibe v splošno zadovoljnost poslušateljskega, na zasluga cand. iur. g. J. Mikoliču kot režiserju. Lep vtis je napravil na občinstvo zbor, v pisanih, raznobojnih nošah, s svojo živahnostjo in jasnim netem. Izmed posameznikov je sodnijski sluga Golob, šaljivec (g.

Schweiger ml.) izvedel svojo nalogo precej ugodno. Brez napake je podal sliko mladega sodnika, samca stud. inž. Jul. Bučar. Ugajal je tenor paznika kakor tudi po višini se odlikujoči tenor sodnikov. G. Perdan je v splošno zadovoljnost posnel kornega, kmetskega župana, ki je zelo ponosen, da zastopa celo občino pri sodnji. Njegov prvi bas zasluži radi moči in sile lepo pohvalo. Stud. iur. Fr. Mramor je dobro pogodil absolviranega jurista, ki si pred vstopom v službo in zakon še enkrat privoščijo dijaško šalo. Močni in zvonki njegov bariton je žel obilo pohvale. Dr. Turk ima prijeten drugi bas, ki se odlikuje po svoji veljavi v globoki nižini; postavil je na oder sodnijskega paznika, kakor stud. iur. V. Koba karikaturo pisarja in jur. Ivo Lenarčič pohlevnega, skrbnega zasebnika. Njegov bas je zelo prijeten. Nad vse vzorno sta izvršili svoji vlogi Ida (gđc. Mici Segulova) in Milica (gđc. Toni Lacknerjeva). Do popolnega uspeha opereti je največ pripomogla njuna živahnost in njuna šola in skupno petje, za katero sta želi nebroj simpatij. Milice ljubki sopran je prijeten v smeli višini kakor v pritajeni nižini. Miline poln in zvonko čist je mehki alt Ide. Pevske in igralske vloge so bile v pravih rokah. Po igri se je razvil ples ob godbi uniformiranega orkestra pod vodstvom g. Höfnerja. O polnoči je stopil na oder pred salonski orkester predsednik Čitalnice g. prof. Martin Majcen, ki je po kratkem pozdravu vseh zbranih podal v jedrnatih stavkih preteklost Čitalnice, očrtal njeno nalogo in izvrševanje te naloge. Po izraženih željah in zahvalah je voščil vsem skupaj srečno novo leto. Nato se je zopet razvil ples in zabava.

»Slovenske čitalnice« v Postojni pri obnem zboru so bili izvoljeni dne 19. decembra 1910 v odbor sledeči gg.: dr. Igo Jane, odvetnik v Postojni, za predsednika; Fr. Kuttin, trgovec v Postojni, za podpredsednika; Josip Brinar, ravnatelj meščanske šole, za tajnika; Jakob Kogej, c. kr. notar, za knjižničarja; za odbornike pa gg.: Jakob Droll, c. kr. davčni upravitelj, in Josip Kraigher, trgovec.

Ljudsko izobraževalno društvo »Akademija« priredi v sredo, dne 4. januarja t. l. v veliki dvorani »Mestnega doma« ob 8. zvečer javno predavanje. Predava gosp. pisatelj Etbin Kristan o Levu N. Tolstom.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v četrtek, se poje tretjič Humperdinckova prekrasna bajna opera »Janko in Metka«, ki sta jo sprejela publika in časopisje brez izjeme s prav posebnim zadovoljstvom in najlepšo kritiko. Predstava se vrši za nepar-abonente. — V soboto prvič izvrstni igrokaz »Zavetje«, spisal Dario Mico d. e. m. i. Opozarjamo na to prelepo dramo umetniške cene. Glavne vloge igrajo g. Nučič, ga. Danilova, gđc. Wintrova in gospod Simaček. Predstava za par-abonente. — V nedeljo popoldne ob pol 3. predstava za mladino ter se poje opera »Janko in Metka«, zvečer, drugič, burka »Mišnica«.

Shod v Mestnem domu.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke sklicuje na

petek, dne 6. t. m.
(dan sv. Treh kraljev)

Ljudski shod v Mestni dom.

Govorila bodeta dr. Ivan Tavčar in prof. Reiserer.

Književnost.

»Slov. Matica«. — Jan Marija Plojhar. Češki spisal Julij Zeyer, poslovenil Podlimbarski. V češkem slovstvu zavzema Zeyer eksepeionelno stališče. Vseka-ko spada med prve pisatelje češke in vsekako je skozinsko originalen in duhovit mož, pesnik in prozaist odličnih kvalit, z eno besedo individualiteta redke umetniške veljave. Roman »Jan Marija Plojhar« je njegovo najvažnejše delo. Pomen tega dela priča najbolje dejstvo, da je »Plojhar« preložen tudi na nemški jezik. Francozi, Angliji in Italijani so prevodom iz drugih literatur jako dostopni. Nemška literatura je med večjimi edina, ki rada sprejema prevode, če le niso prevodi iz češkega jezika. Norvežani in Danci, Švedi in Francozi, Rusi in

Pojaki so si zavojevali nemski knjižni trg, samo Čehom se to še ni posrežilo. In najznamenitejša med znamenitimi češkimi literarnimi deli so prevedena na nemški jezik. Med temi je tudi »Plojhar«; to je pač najbolje spridevalo za umetniško vrednost tega romana. »Plojhar« je nekaka življenjska izpoved Zeyerjeva. Ta roman je čaša, v katero je Zeyer natočil čute in bolesi in misli svoje mladosti, a je vse te čute, bolesi in misli izvedel do skrajnosti. Jan Marija Plojhar je podoben drevescu, ki je bilo izruvano iz domače zemlje in se nikjer več ne more ukoreniniti. Nežnočuten do neverjetnosti ima Jan Marija Plojhar svoje poglede vedno obrnjene proti solcu in gabi se mu vse, kar se godi na zemlji. V tujini na italijanskih tleh, najde sorodno dušo, s katero ga končno združi skupna smrt. »Plojhar« je umotvor in »Slov. Matica« mu je po vsi pravici prisodila mesto v prevodih svetovnega pomena. Kdor pa hoče ta roman čitati z užitkom, se ga mora lotiti zbranih misli. To ni čtivo za kratek čas. Uživanje tega romana otežkoča nekoliko prevod. Podlimbarski je eden najpriljubljenejših naših pripovedovalcev; tako lepega, vseskozi narodnega in preprostega jezika, kakor Podlimbarski v svojih izvirnih povestih piše malokateri naših sodobnih pisateljev. Pri prevodu »Plojharja« pa se je Podlimbarski menda preveč držal češkega originala. Ne zadostuje namreč, da se prelagatelj drži zvesto originala. Treba je, da izvrši prevod v duhu pisatelja in obenem v duhu slovenskega jezika. Pripomniti pa je treba, da je Zeyerja silno težko prelagati. Zeyer ima svoj čisto originalni slog in ta slog ni lahak, marveč težak, kakor Flaubertov. —b—

Novo znanstveno delo slovenskega rojaka. — »Trojanci in Arizci, priloge k prazgodovini in paleontologiji Male Azije in Balkanskega polotoka.« Pod tem naslovom je napisal naš rojak dr. Niko Župančič, pristav »Narodnega Muzeja« v Belgradu, znanstveno razpravo, ki jo je predložil kraljevski srbski akademiji. Na svoji seji dne 8. decembra je »Akademija« srejšela to razpravo ter jo sklenila priobčiti v svojem organu »Glasu«, kar je smatrati za posebno odlikovanje, ker se v »Glasu« tiskajo samo najresnejša in strokovno dovršena znanstvena dela.

Razne stvari.

Železniška nesreča na Predariskem. Iz Bludenca poročajo, da se je 1. t. m. prevrnilo snežno oralo in vrglo pet delavcev, ki so stali na njem pod lokomotivo. Trije delavci so bili takoj mrtvi, dva sta umrla tekom včerajšnjega dneva.

Kdo sme na dvor. Dunajski dvor je glede vprašanja, kdo sme priti tja, mnogo rigoroznejši od drugih dvorov. Treba je, da prideš v družbo dvorjanikov, da imaš naslov tajnega svetnika ali komornika. Zato vidimo tudi, da so vsi člani velikih aristokratskih rodbin komorniki. Med temi tajnimi svetniki pa ima oni večjo veljavo, ki je že delj časa svetnik ali komornik in tako je bilo mogoče tudi, da je sedel grof Beust pri dvornem dineju za svojimi podrejenimi uradniki, ki so bili slučajno že delj časa tajni svetniki. Seveda se je grof Beust takrat pritožil, s kakim uspehom pa, o tem ne vemo poročati.

Obsojeni romunski pravosodni minister. Predvčerajšnjem se je vozil po ulicah v Bukareštu nek avtomobil z blazno naglico. Stražnik je avtomobil ustavil in zahteval, da ga spremi sofer na komisarijat. Gospod pa, ki je sedel v avtomobilu je proti temu protestiral, vsled česar je moral tudi on k policiji. Tam pa se je izkazalo, da je stražnik aretirajl samega pravosodnega ministra. Minister je nato zahteval da se uporabi tudi proti njemu zakon in že včeraj je dobil obsodbo, da ga kaznuje policija na 10 frankov.

Red za 10^{1/2} milijona. Papež je podelil vojvodi Norfolškemu, vodji angleških katoličanov in najvnetejšemu nabiralecu petrovskega vinarja, red zlate ostroge. V 30 letih je nabral vojvoda Norfolški, večidel pa dal iz svojega 10^{1/2} milijona kron. Daroval je po 50.000 do 300.000 K na leto, letos pa je bil njegov dar tako sijajen, da se je čutil papež primoranega odločiti se mu z redom. Kakor se vidi, letos še ne bo lakote v Vatikanu, dokler ne zmanjka takih kalinov, ki sedajo na zlate ostroge.

Atentat na ženo. Delavec Alojzij Ajesky, ki je živel s svojo ženo Josipino v nesrečnem zakonu, zaradi česar ga je pred nekaj dnevi zapustila, jo je napadel predvčerajšnjem na Dunaju na cesti in oddal na njo strel iz revolverja. Zadel jo je v glavo in jo smrtno nevarno ranil. Nato je obrnil orožje na samega sebe, pa se je samo lahko poškodoval na glavi. En stražnik in več gledalcev so morali vzeti morilca v svojo sredo, da ga ni razjarjeno občinstvo linčalo. Ženo so prenesli umirajočo v bolnišnico.

„pri Zlati ribi“

Stopnice, balustrade i. t. d.

Najnižje cene!

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od

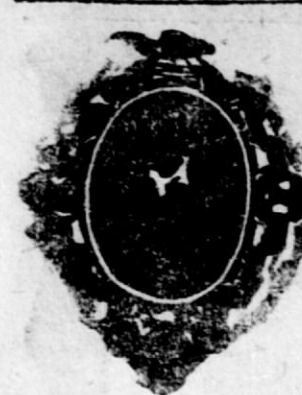
tvornice cementnih izdelkov Jos. Cihlar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Cevi, korita i. t. d. 2809

Najnižje cene!

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade. Od c. kr. avstrijske vlade za varnost v Avstriji zavarovanih priznana vrednost

K 36.433,020-65

Izredno liberalni pogoji polic.

Pri kritnih policah nudi družba

takoj po sklenitvi zavarovanja odškodnino za smrt po samomoru ali dvoboju

Nove in hasnovite tarife — Informacije in prospekti zastoj.

Podružnica za Avstrijo.

Gresham Life Assurance Society Limited Dunaj I., Gisela str. 1.

Generalna agentura v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2.

VIKTOR MORO.

V zavarovalništvu uvedene osebe, ki imajo v mestu in na deželi dobre zveze, se sprejmo pod ugodnimi pogoji

opljeno in divje traje, rožje sadne drevje, visoko in nizko, debelnato, divjake jabolkove, hruškove, kutine, ducin, vrbove potaknjence (sadeže) in cepiče raznih sadnih vrst

prodaja po nizkih cenah

Ant. Kupčič, ekonom,

pošta Ptujška gora, Štajersko.

Zimsko blago zaradi minule sezije **pod vsako ceno!**

in to: izgotovljene obleke, zimske in športne suknje, kratki kožuhi (mikado), mestni in potni kožuhi ter konfekcija za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg št. 9.

Zastopstvo za Trst z okolico, Istro, Dalmacijo in Furianijo: S. Ungar, Trst, poštni predal.

Ne kupujte nič drugega proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele s „trema jekami“

5900 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčevje gotov uspeh.

Zavitek 20 in 40 vin., skatlija 60 vinarjev. Prodaja jih: V Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sosnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Böhme, lekarna pri kromi. Mr. Ph. Jos. Čihlar, lekarna. Ant. Kane, drogerija. B. Cvanara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna. Mridja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Novo mesto. Jur. Rus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radojlica. Hinko Brešlji, lekarna. Ljilja. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccaric, lekarna. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Sk. Lohi. Mr. H. Roblek, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Kodelj, lekarna. Jesenice. V. Arco, trgovec, Senožeče.

V založbi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

ravnokar izšlo:

Slavoj Klepec

Zbirka slovenskih citatov in aforizmov

broširana K 2.50, vezana K 3.50

po pošti 20 vinarjev več.

Z večjo roko in z dobrim okusom je Slavoj Klepec v tej knjigi zbral 1086 aforizmov in citatov iz slovenske književnosti ter jih uredil po abecednem redu. Knjiga je visoke književne vrednosti, zakaj v njej se zrcali mišljenje in čustvovanje odličnih slovenskih pisateljev, mislecev in pesnikov. „Aforizmi in citati“ niso, da bi jih čitatelj prebiral zdržema; ali pomalem uživani podajajo čvrsto duševno hrano, zlasti ker odpirajo širok pogled v veliki razvoj slovenske književnosti od Prešernovih časov do današnjih dni. Tukaj so zbrane razpore dragocenosti, ki bi bile na čast tudi vsakemu velikemu narodu. 4370

Dobiva se v **vseh boljših knjigarnah** ali naravnost iz založbe **Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.**

Narodna knjigarna

Vaška kronika. Spisal Ivan Lah. Cena broš. K 1.70, vez. K 2.70 s pošto 20 v več. Krasne in zanimive povesti iz dolenskih preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetijskih puntov.	Brodkovski odvetnik. Spisal V. Beneš-Šumavsky. Cena broš. K 1.50, vez. 2.50, s pošto 20 v več. Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.	Rendezvous. Novela Ivana Turgenjeva. Cena broš. K —.60, vez. K 1.60, s pošto 20 v več. Ta novela slavnega ruskega pisatelja se prišteva najnežnejšim in najbolj pretrepljivim, kar jih je spisal.	Strahovalci dveh kron. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. K 2.—, vez. K 4.—, s pošto 40 v več. Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.	Mali lord. Spisal F. H. Burnett. Cena broš. K 1.60, vez. 2.60, s pošto 20 v več. To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.
Čez trnje do sreče. Spisal Senčar. Cena broš. K 1.20, vez. K 2.20, s pošto 20 v več. Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.	Undina. Spisal André Theuriot. Cena 90 v, s pošto 10 v več. Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.	Zadnji rodovine Benalja. Spisal Fr. Remec. Cena K 1.50, s pošto K 1.70. Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.	Aleš iz Razora. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.	Najhujši sovražniki. Spisal Rado Murnik. Cena 60 v, s pošto 70 v. Ta poduk o nalezljivih boleznih se bere kakor kak vesel roman, naj bi ga čitali dijaki in odrasli.
Rdeči smeh. Spisal Leonid Andrejev. Preložil Vladimir Levstik. Cena broš. K 1.40, vez. K 2.40, s pošto 20 v več. V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.	V študentovskih ulicah. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.	Obrtni red. Cena K 1.—, s pošto K 1.20. Za vsakega obrtnika, naj je delodajalec ali delojemalec je ta priročna izdaja obrtnega reda velike koristi.	Ljubezen Končanove Klare. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1.50, vez. K 2.50, s pošto 20 v več. Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se naslednji tudi njej ne nasmeje sreča.	Zaljubljeni kapucin. Vesela povest iz ljubljanske preteklosti. Cena broš. K 1.—, vez. K 1.80, s pošto 10 v več. Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana **Prešernova ulica 7** **Ljubljana**

Lestnica in tisk »Narodna tiskarna«.